

Bruselj, 13. marec 2015
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Evropski semester 2015 – Zbirno poročilo o prispevkih Sveta

V prilogi vam pošiljamo zbirno poročilo predsedstva o razpravah in glavnih političnih sporočilih različnih sestav Sveta v zvezi z evropskim semestrom 2015.

ZBIRNO POROČILO PREDSEDSTVA

Uvod

V poročilu so povzeti izidi razprav v Svetu in sklepi Sveta v zvezi z letnim pregledom rasti za leto 2015, ki ga je pripravila Komisija. V njem so upoštevana tudi poročila za posamezne države, ki jih je Komisija predstavila 26. februarja 2015 in v katerih je opisala izvajanje priporočil za posamezne države na nacionalni ravni.

Komisija, ki jo vodi Jean-Claude Juncker, je prvi letni pregled rasti predstavila 28. novembra 2014 in v njem opisala nov načrt za delovna mesta in rast, podprt s tremi stebri, ki se medsebojno krepijo: naložbe, strukturne reforme in fiskalna odgovornost. Svet pozdravlja letni pregled rasti Komisije za leto 2015 in se na splošno strinja z analizo gospodarskih razmer in političnih izzivov v EU, ki jo je pripravila Komisija.

Letni pregled rasti je tesno povezan s ključnimi političnimi pobudami, kot so naložbeni načrt za Evropo, energetska unija ter prihodnja strategija za enotni digitalni trg in strategija notranjega trga za blago in storitve. Poudarjeno je bilo tudi, da bo z razvojem trajnostne infrastrukture in delujočim enotnim trgom vzpostavljena tudi povezava z napredno prometno politiko. Ti širši politični procesi so bili obravnavani v razpravah, različne sestave Sveta pa so tako lahko predstavile svoja mnenja in opažanja.

Svet skrbno nadaljuje ukrepanje v zvezi z naložbenim načrtom za Evropo. Svet ECOFIN je 10. marca 2015 sprejel splošni pristop glede predloga o evropskem skladu za strateške naložbe, s katerim naj bi v prihodnjih treh letih za dodatne javne in zasebne naložbe uporabili vsaj 315 milijard EUR. Med razpravami v različnih sestavah Sveta je bil poudarjen potencial evropskega sklada za strateške naložbe, potrjeno pa je bilo tudi, da je treba hkrati nadaljevati delo na drugih delih naložbenega načrta. Zlasti je treba nadalje izboljšati naložbeno ozračje in splošno poslovno okolje, in sicer z zmanjšanjem regulativnega bremena in zagotavljanjem zadostne regulativne varnosti. Med evropskim skladom za strateške naložbe, drugimi programi EU (npr. Obzorje 2020 in instrument za povezovanje Evrope), strukturnimi skladi ter nacionalnim financiranjem je treba zagotoviti sinergije. Posebna prizadevanja bodo potrebna, da bi olajšali dostop MSP do financiranja, tudi do tveganega kapitala, ter da bi evropskim zagonskim podjetjem pomagali v ključni fazi rasti.

Opazen je napredek na področju strukturnih reform, vendar je treba njihovo izvajanje pospešiti. Komisija v splošnem meni, da se skoraj polovica priporočil za posamezne države, ki jih je julija 2014 sprejel Svet, izvaja pomanjkljivo ali pa se sploh ne izvaja. Razmere so nekoliko boljše v območju evra, kjer se vsaj delno izvaja 60 odstotkov priporočil. Očitno pa je, da je treba okrepiti prizadevanja na več področjih, zlasti v tistih državah, ki so manj izpostavljene pritiskom trga. Med najpomembnejšimi področji, ki vzbujajo zaskrbljenost, so reforme trgov blaga in storitev ter posodobitev javnih uprav. Ponovno se je pokazalo, da je treba okrepiti prizadevanja glede trgov dela, saj je raven brezposelnosti – zlasti dolgotrajne brezposelnosti in brezposelnosti mladih – še vedno visoka. To zlasti zadeva določanje plač, usklajevanje izobraževanja s potrebami trgov dela, zmogljivosti javnih zavodov za zaposlovanje in segmentacijo trga delovne sile.

Tudi v okviru fiskalne konsolidacije je bistveno še naprej posodabljeni pokojninske sisteme in izboljšati učinkovitost zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe.

Vsa Evropa bi morala izvajati odgovorno fiskalno politiko, ki bo spodbujala rast. Vsaka država članica bi morala ob upoštevanju fiskalnega manevrskega prostora, ki ga ima na voljo, sprejeti ustrezne ukrepe. Večji napredek je treba doseči pri usklajevanju fiskalnih politik v območju eura. Na splošno bi morali več pozornosti nameniti učinkovitim, kakovostnim in rast spodbujajočim javnim financam. Priporočila v zvezi z zmanjšanjem davčnega primeža za delo in glede ohranjanja porabe na področjih, ki spodbujajo rast, kot so raziskave in naložbe, je treba izvajati v celoti.

Med razpravami Sveta o letnem pregledu rasti je bil poudarjen potencial digitalnega gospodarstva za načrt EU za rast in zaposlovanje. V Evropi potrebujemo digitalno preobrazbo, da bi lahko v digitalnem gospodarstvu na svetovni ravni ponovno zavzeli vodilni položaj. Digitalizacija bi morala vplivati na vsa področja politik, od industrijske do okoljske politike. Med osnovne predpogoje za digitalno gospodarstvo, kjer je treba odločno ukrepati na ravni EU in nacionalni ravni, spadajo izgradnja visokohitrostnih širokopasovnih omrežij, zmanjšanje vrzeli v znanju in spretnostih na digitalnem področju, ustvarjanje zaupanja potrošnikov in krepitev kibernetске varnosti. Čim prej je treba vzpostaviti enotni digitalni trg, ki bo odpravil omejitve za čezmejno elektronsko trgovanje in spodbudil njegovo delovanje. Še naprej je treba podpirati digitalne raziskave in naložbe, računalništvo v oblaku in izkoriščanje masovnih podatkov. Evropa mora podpreti svoja zagonska podjetja, ki so dejavna na področju digitalnih tehnologij, in bolj spodbujati digitalizacijo drugih evropskih podjetij. Svet z zanimanjem pričakuje predložitev celovite in daljnovidne strategije enotnega digitalnega trga, ki jo bo pripravila Komisija.

V okviru evropskega semestra 2015 se bo prvič izvajal racionalizirani model, ki je bil predlagan v letnem pregledu rasti za leto 2015. Svet je med razpravami to racionalizacijo pozdravil. Za vsako državo članico je zdaj na voljo ena sama analiza, ki je bila predstavljena veliko prej kot v preteklosti (26. februarja), s tem pa bi se morala okrepiti odgovornost in olajšati medsebojni strokovni pregled. Preučitev priporočil za posamezne države v Svetu naj bi bila s tem enostavnejša, bolj pa naj bi bili tudi vključeni deležniki na nacionalni ravni.

Predsedstvo sodeluje z Evropskim parlamentom pri izmenjavi mnenj o evropskem semestru na evropski ravni. Parlament bo 11. marca 2015 o tej temi sprejel tri resolucije; prva zadeva letni pregled rasti za leto 2015 v povezavi z evropskim semestrom za usklajevanje ekonomskih politik, druga vidike zaposlovanja ter socialne vidike v letnem pregledu rasti za leto 2015 v povezavi z evropskim semestrom za usklajevanje ekonomskih politik, tretja pa upravljanje enotnega trga v okviru evropskega semestra 2015. Pri obravnavi se je upošteval tudi medparlamentarni dialog o evropskem semestru, ki ga je 3. in 4. februarja 2015 pripravil Evropski parlament (glej dok. 6195/15).

Ekonomске in finančne zadeve

Svet za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN) je o letnem pregledu rasti razpravljal na seji 9. decembra 2014. Na tej seji je v okviru izmenjave mnenj o strategiji Evropa 2020 in njenega izvajanja prek evropskega semestra obravnaval tudi načrtovane spremembe evropskega semestra, pri čemer je upošteval skupno mnenje Ekonomsko-finančnega odbora ter Odbora za ekonomsko politiko (dok. 16228/14). Na seji 17. februarja 2015 je nato sprejel sklepe Sveta o letnem pregledu rasti in poročilu o mehanizmu opozarjanja (dok. 5957/1/15 REV1). Komisija je povezane analize za posamezne države Svetu ECOFIN predstavila 10. marca 2015.

Svet ECOFIN je potrdil področja širših prednostnih nalog politik, ki jih je Komisija predstavila v letnem pregledu rasti ter na katera bi morala biti leta 2015 usmerjena nacionalna prizadevanja in prizadevanja na ravni EU: spodbujanje naložb, obnova zavezanosti izvajanju strukturnih reform in izvajanje odgovorne fiskalne politike.

Pozdravil je tudi predloge Komisije za racionalizacijo in okrepitev evropskega semestra.

Svet ECOFIN v sklepih glede naložb izpostavlja, da je treba nujno spodbuditi naložbe, če želimo izboljšati gospodarsko okrevanje in potencial rasti EU, in pozdravlja naložbeni načrt za Evropo, ki je bil predstavljen hkrati z letnim pregledom rasti. Poudarja, da bi bilo treba pobude, sprejete v okviru naložbenega načrta, dopolniti z ukrepi za izboljšanje poslovnega okolja in privabljanje naložb.

Svet ECOFIN je 10. marca 2015 sprejel splošni pristop glede predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za strateške naložbe ter spremembi Uredbe (EU) št. 1291/2013 in Uredbe (EU) št. 1316/2013 (dok. 6831/15), s katerim naj bi v prihodnjih treh letih za dodatne javne in zasebne naložbe uporabili vsaj 315 milijard EUR. Hitro dosežen dogovor o tem splošnem pristopu je dokaz odločne politične podpore držav članic tej pobudi in jasno priznanje, da Evropa nemudoma potrebuje nove naložbe. Da bi lahko v celoti izkoristili evropski sklad za strateške naložbe, se v skladu s splošnim pristopom zahteva pregledna depolitizirana struktura upravljanja in vzpostavljajo jasna merila za izbor projektov. To se navezuje na skladnost s politikami Unije, smotrnost, načelo dodatnosti in sodelovanje zasebnih vlagateljev. V splošnem pristopu Sveta je predvidena tudi pomembna vloga nacionalnih spodbujevalnih bank in naložbenih platform, ki bodo delovale kot spodbujevalci naložbenih projektov. EIB bo ključna za zagotavljanje, da bo novo svetovalno vozlišče nudilo učinkovito tehnično pomoč pri podpiranju razvoja projektov v Uniji.

V sklepih se glede izvajanja strukturnih reform priznava, da je ambiciozno izvajanje strukturnih reform na trgih blaga, storitev in dela bistveno za povečanje produktivnosti, ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in izboljšanje poslovnega okolja, s čimer se spodbujajo tudi zasebne produktivne naložbe, zaposlovanje in potencial rasti. Izpostavljeno je, da je evropski enotni trg še vedno najmočnejše gonilo rasti na ravni EU in da je dokončna vzpostavitev enotnega trga blaga in storitev ena od prednostnih nalog. Svet ECOFIN je pozdravil prizadevanja držav članic pri izvajanju strukturnih reform, vendar je poudaril, da je treba v vseh državah članicah okrepiti prizadevanja za reforme, ki naj bodo sorazmerna s preostalo stopnjo togosti in ranljivosti.

Svet je v zvezi z odgovorno fiskalno politiko pozdravil velik napredek na področju fiskalne konsolidacije, hkrati pa priznal, da so ravni javnega dolga v večini držav članic še vedno visoke, zato še vedno obstaja potreba po izvajanju ukrepov za zmanjševanje dolgov. V sklepih je poudarjeno, da je za vse države članice bistveno nadaljnje izvajanje dogovorjene strategije za rasti prijazno in diferencirano fiskalno konsolidacijo, da bi zagotovile vzdržnost javnih financ. Izpostavljeno je, da morajo vse države članice svoje fiskalne politike izvajati v skladu z obveznostmi v okviru Pakta za stabilnost in rast, ki avtomatskim stabilizatorjem omogoča delovanje v skladu z dogovorjenim potekom strukturne prilagoditve, in hkrati zagotoviti dolgoročno vzdržnost javnih financ.

Svet ECOFIN je še pozdravil predloge Komisije v zvezi z racionalizacijo in krepitvijo evropskega semestra. V sklepih priznava, da bi z objavo ene celovite ekonomske ocene za vsako državo članico v zgodnejši fazi procesa omogočili večjo preglednost in boljše povratne informacije v zvezi z analizo Komisije ter pridobili več časa za preučitev smernic EU in razpravo o njih, kar naj bi še okrepilo odgovornost in postopek večstranskega nadzora. Izpostavlja tudi pomen spremljanja uspešnosti in izvajanja politike skozi vse leto, vključno z izvajanjem priporočil za posamezne države.

Zaposlovanje in socialne zadeve ter zdravje

Svet EPSCO je imel v okviru evropskega semestra za leto 2015 obširno orientacijsko razpravo (na sejah 11. decembra 2014 in 9. marca 2015) o prednostnih nalogah pri ukrepanju na področju zaposlovanja in socialne politike. V tem okviru je sprejel skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2015 (dok. 7006/15) in sklepe Sveta – ob upoštevanju letnega pregleda rasti – (dok. 7007/15), ki vsebujejo politične smernice za politiko zaposlovanja in socialno politiko v letu 2015. Potrdil je tudi ključna sporočila iz poročila Odbora za socialno zaščito o socialnih razmerah v EU (dok. 6194/15).

Kljub nekaterim spodbudnim trendom razvoja v zvezi z ekonomskimi parametri v večini držav članic ostaja visoka brezposelnost glavni izziv EU.

Povezan pristop, ki upošteva zaposlovalne in socialne izzive in jih tudi obravnava, je pogoj za uspešno odpravljanje brezposelnosti.

Ministri so na splošno pozdravili tristebni pristop iz letnega pregleda rasti za reševanje trenutnih izzivov. Nekatere delegacije so bile mnenja, da bi bilo treba pri tem pristopu dodatno poudariti socialne vidike.

Za reševanje nujnih izzivov morajo biti trgi dela bolj vključujoči in dobro delujoči. Poseben poudarek je bil namenjen vključevanju ranljivih skupin, v zvezi s katerimi je potrebna ciljno usmerjena pomoč. Več pozornosti je treba nameniti tudi vlogi žensk na trgu dela in v družbi na splošno. Za doseganje enakosti spolov je treba odpraviti razlike v plačilu in bolj upoštevati potrebe žensk.

Dolgoročna brezposelnost je postala ključno vprašanje, ki zahteva takojšnjo pozornost in posebne ukrepe. Brezposelnost mladih ostaja pomembna politična prednostna naloga. Uvajanje programov jamstva za mlade bo kmalu podkrepljeno z novim predlogom o povečanju prehodnega financiranja pobude za zaposlovanje mladih. Daljše poklicno življenje prinaša dodatne izzive za starejše delavce, ki jim je treba zagotoviti posebno ureditev – poleg spodbujanja programov vseživljenjskega učenja.

V okviru evropskega semestra sta se za zelo koristna instrumenta izkazala vzajemno učenje in vzajemni nadzor, ki bi ju bilo treba še naprej uporabljati. Ta instrumenta poleg drugih državam članicam omogočata, da se učijo druga od druge, in tako pripomoreta k izboljšanju politik.

Digitalno gospodarstvo in nove tehnologije ponujajo nove možnosti, ki jih je treba izkoristiti. Pozornost je treba nameniti vlaganju v ljudi ter znanje in sposobnosti, da bi delavce pripravili na bolj dinamično gospodarsko okolje. Znanje in spretnosti je treba nenehno prilagajati spreminjajočim se razmeram v gospodarstvu in na področju zaposlovanja. Negotove oblike dela bi se morale nadomestiti s kakovostnimi delovnimi mesti. Treba je povečati učinkovitost in uspešnost sistemov socialne zaščite.

Ministri so pozdravili spremembe v evropskem semestru, zlasti časovno načrtovanje poročil za posamezne države, ki sedaj omogoča boljši dialog, razprave in posvetovanje z nacionalnimi deležniki. Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito sta dobila v evropskem semestru večjo vlogo. Poleg tega je bila poudarjena tudi vloga socialnih partnerjev, zlasti kar zadeva njihovo vključenost v evropski semester in vzajemno učenje. Na splošno gledano so njihovi prispevki ključni za dejavnike, ki so pomembni za doseganje bolj vključujočih in dobro delujočih trgov dela ter uresničevanje ciljev socialne politike. Omenjene so bile zaposlitvene in socialne koristi, ki bi jih lahko prinesel nov naložbeni načrt.

Konkurenčnost

Svet za konkurenčnost je v okviru evropskega semestra in na podlagi letnega pregleda rasti za leto 2015 opravil orientacijski razpravi o vidikih notranjega trga in konkurenčnosti industrije (2. marca) ter raziskav (3. marca 2015). Ministri so se med razpravami dotaknili tudi naložbenega načrta za Evropo, zlasti pa vprašanja, kako bi izboljšali naložbeno okolje v Evropi.

Notranji trg

Ministri so se strinjali, da je enotni trg nujno treba še okrepiti, poglobiti in nato dokončno vzpostaviti. Čeprav so poudarili, da je treba nadaljevati prizadevanja glede ukrepov politik na horizontalni ravni, so obenem pozvali k pragmatičnemu sektorsko usmerjenemu pristopu, s katerim bi hitreje napredovali pri povezovanju enotnega trga. Ministri so med panogami, ki imajo največji potencial rasti, navedli digitalno gospodarstvo, energijo, promet, telekomunikacije in storitve (vključno s prodajo na drobno, poslovnimi storitvami in gradbeništvo). Nacionalne reforme so še vedno v ospredju nacionalnih političnih programov, ministri pa so navedli tudi primere izvedenih reform, namenjenih zlasti odpravi obstoječih ovir ter izboljšanju poslovnega in naložbenega okolja. V tem okviru so poudarili, da je bistveno izboljšati dostop podjetij, zlasti MSP, do javnih naročil in s čim prejšnjim začetkom izvajanja direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij spodbuditi prosto gibanje oseb.

Ministri so poudarili pomen učinkovitega upravljanja enotnega trga ter izpostavili pomen čim uspešnejšega izvajanja in uveljavljanja obstoječih pravil. Vztrajali so, da je treba s stalnim upoštevanjem načel boljše zakonodaje – zlasti programa ustreznosti in uspešnosti predpisov – izboljšati in poenostaviti zakonodajo v korist podjetij in potrošnikov. Poudarili so tudi, da je treba v celoti spoštovati preglednost, subsidiarnost in sorazmernost, zmanjšati upravno breme in vse pobude pripravljati na podlagi utemeljenih ocen učinka.

V splošnem so poudarili, da je prepoznavanje ovir in „ozkih grl“ za čezmejno trgovanje pomembno tudi za krepitev mednarodne konkurenčnosti EU. Veliko ministrov je poudarilo, da bi morali s popolnim izvajanjem direktive o storitvah in pregledom pravil o obveščanju v celoti izkoristiti potencial storitvenega sektorja ter da bi bilo treba boljše izkoriščati instrumente enotnega trga, tudi s spodbujanjem uravnotežene uporabe tako vzajemnega priznavanja kot harmonizacije. Vsi ministri so nakazali, da z zanimanjem pričakujejo sprejetje svežnja za enotni digitalni trg maja 2015 in strategijo notranjega trga za blago in storitve, predvideno za jesen 2015, ter pozvali Komisijo k ambiciozni pripravi obeh pobud.

Industrija

Razprava o vidikih industrijske politike je potekala v luči prihodnje strategije enotnega digitalnega trga. Glavna skupna skrb držav članic je bila povezana z vprašanjem celovite vključitve elementov industrijske politike v to strategijo. Konkurenčna EU pomeni digitalno EU in mora temeljiti na inovativnih podjetjih, velikih in malih, ki znajo izkoristiti digitalne možnosti za ustvarjanje delovnih mest in rasti. Ne smemo pa pozabiti na mikropodjetja, osredotočiti se moramo zlasti na inovativna zagonska podjetja.

Ministri so opredelili dejavnosti in ukrepe, s katerimi bi lahko najboljše dosegli navedeni cilj. Več ministrov je poudarilo, da je treba olajšati dostop do finančnih sredstev, tudi do tveganega kapitala po vsej EU, in zlasti v korist MSP, ter v tem okviru spremeniti kulturo, ki goji strah pred tveganji. Ni potreben le tvegani kapital za vzpostavljena podjetja, temveč tudi semenski kapital in predsemenski kapital za MSP ter odziv na razvojne potrebe. Ena ključnih točk je bila tudi odprava regulativnega bremena, tako znotraj držav članic kot med njimi. Tako bi lahko ustvarili pravi enotni trg za digitalna podjetja, ki bi zlasti malim zagonskim podjetjem omogočal hitrejšo rast, EU pa pomagal soočiti se s svetovno konkurenco. V tem okviru je bilo poudarjeno, da je treba po vsej EU upoštevati načelo „vse na enem mestu za MSP“

Veliko ministrov je v okviru razprave o odpravi vseh ovir za čezmejno trgovino podarilo, da je treba po vsej EU vzpostaviti interoperabilnost sistemov in izdelkov z uvedbo vseevropskih standardov. Koristni bi lahko bili tudi interoperabilni okviri, kar se je že izkazalo v primeru enotnega e-podpisa, e-označevanja itd. Med ovirami za proizvajalce in potrošnike je bilo omenjeno tudi področje varstva podatkov, na katerem morajo nacionalna pravila in ureditve dohiteti svetovno digitalno trgovino ter istočasno zagotoviti skladen in stabilen okvir za pretok podatkov in zavarovanje ustreznega izvajanja predpisov EU za varstvo podatkov.

Nekateri ministri so poudarili potrebo po naložbah (med drugim tudi iz obstoječih evropskih skladov) za pomoč podjetjem pri digitalizaciji. Več držav članic je pri tem opozorilo na naložbeni načrt za Evropo.

Ministri so na splošno izpostavili osnovne pogoje, ki jih mora evropska industrija izpolnjevati, da bi lahko v celoti izkoristila potencial digitalizacije in digitalno gospodarstvo za konkurenčnost industrije. Med njimi so bili uvedba visokohitrostnih širokopasovnih povezav po vsej Evropi, reševanje pomanjkanja znanja in spretnosti na digitalnem področju na vseh stopnjah izobraževanja in za celotno hierarhijo (državljeni, delavci in vodje) ter ustvarjanje zaupanja potrošnikov in podjetij v kibernetiko varnost, zlasti v povezavi z lastništvom, uporabo in razpoložljivostjo industrijskih podatkov.

Ministri so se na splošno strinjali z analizo letnega pregleda rasti, in sicer da je treba dati prednost financiranju raziskav in inovacij, zagotoviti pametne in učinkovite naložbe za ustvarjanje potrebnega vzvoda za zasebne naložbe ter izboljšati okvirne pogoje, da bi naložbe pretvorili v opredmetena sredstva. Poleg tega so poudarili, da je treba zagotoviti ustrezno zakonodajo, tudi ureditev za rasti prijazno državno pomoč, zmanjšati birokracijo in skrajšati upravne postopke ter ponuditi ustrezno izobraževanje, znanje in spretnosti. Dolgoročna vizija in strategija v zvezi z naložbami sta potrebni tako v državah članicah kot na ravni EU.

Več ministrov je poudarilo, kako pomembno je, da se učinkovitost raziskovalnih programov krepi s prioritizacijo in pametno specializacijo na podlagi ocen. Veliko jih je bilo mnenja, da so odprava ovir za mobilnost raziskovalcev in davčne spodbude tudi med potrebnimi strukturnimi reformami.

Pri ustvarjanju ugodnega okolja za javne in zasebne naložbe se s strateškimi javnimi naložbami v raziskave in inovacije zagotavlja vzvod za zasebne naložbe. Veliko ministrov je tudi poudarilo, da se je treba pri odločanju o naložbah osredotočiti na odličnost in kakovost raziskav. Bistveno je zagotoviti sinergije med programom Obzorje 2020 in prihodnjim evropskim skladom za strateške naložbe ter strukturnimi skladi in nacionalnim financiranjem. Poleg tega je večina ministrov poudarila, da je treba v proces raziskav in inovacij na vseh ravneh bolje vključiti zasebna podjetja, zlasti MSP in podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, da bi zagotovili naložbe in prenos znanja. Osredotočiti bi se bilo treba na s tem povezane koristi, kot so davčne spodbude, digitalne možnosti, potencial masovnih podatkov in ponovne uporabe podatkov, odprte inovacije in znanost ter ukrep pred komercializacijo.

V zvezi z naložbenim načrtom za Evropo je imelo več ministrov pomisleke glede prenosa sredstev iz programa Obzorje 2020 v evropski sklad za strateške naložbe, kljub temu pa so poudarili, da bi bilo treba pri izbirnih merilih evropskega sklada za strateške naložbe dati prednost najbolj inovativnim in konkurenčnim projektom, pri tem pa upoštevati tudi dolgoročni socialno-ekonomski učinek projektov, poleg tega bi morali imeti strokovnjaki široko znanje glede zadevnih vprašanj in treba bi bilo zagotoviti povratne informacije o izbranih projektih. Več ministrov je tudi poudarilo, da bi bilo treba deležnikom s področja raziskav in inovacij, tudi MSP, zagotoviti dostop do finančnih sredstev iz evropskega sklada za strateške naložbe.

Promet

Na seji Sveta za promet 13. marca 2015 so opravili politično razpravo o vlogi in prispevku prometa pri izkoriščanju celotnega potenciala EU za rast v vedno bolj konkurenčnem svetovnem okolju.

Ministri so priznali, da je v prihodnost usmerjen in predvidljiv razvoj infrastrukture temeljnega pomena za večjo evropsko konkurenčnost in dobro delujoč enotni trg. Z uvedbo vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) naj bi okrepili evropsko teritorialno in socialno kohezijo ter njen notranji trg. Ministri so glede regulativnega okolja in njegovega izvajanja poudarili, da je treba upoštevati načela pametne pravne ureditve in enakih pogojev za vse. Poudarili so tudi, da je učinkovito, dobro delujoče in trajnostno omrežje TEN-T ključno za konkurenčnost EU v globaliziranem svetu.

Prav tako so izpostavili, da je treba izkoristiti številne priložnosti, ki jih inovacije v prometu nudijo evropskemu gospodarstvu, ne samo na področju infrastrukture, temveč tudi pri proizvodnji električnih in samovozečih vozil ter logističnih storitvah. Prav tako je nujno v celoti izkoristiti sinergije z energetskega sektorjem, zlasti na področju alternativnih goriv, telekomunikacij in digitalnega gospodarstva ter za storitve inteligentnega prometnega sistema.

Priznali so tudi, da je velik izziv za razvoj omrežja TEN-T tudi izvedba najpomembnejših še neizpolnjenih čezmejnih projektov, zlasti na področju železnic in celinskih plovni poti. To so pogosto dragi projekti, ki prinašajo družbenogospodarske koristi šele dolgoročno, in kot taki nimajo jasnih spodbud za zasebne partnerje. Poleg tega največjih koristi nimajo regije, v katerih so ti projekti zgrajeni, temveč države članice in EU kot celota.

Ministri so priznali, da so potrebne znatne naložbe v prometni sektor, če naj Evropa doseže svoje cilje. Nekaj podpore prihaja iz proračuna EU za obdobje 2014–2015 v obliki nepovratnih sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter prek instrumenta za povezovanje Evrope, ki dopolnjuje podporo držav članic za TEN-T. Vendar pa so ta javna sredstva le delček potrebnih sredstev.

Predlagani Evropski sklad za strateške naložbe bi lahko zagotovil nove priložnosti za financiranje strateških prometnih ciljev in bi lahko pritegnil dodatna sredstva za projekte, ki bi imeli resnično dodano vrednost za EU ter višji profil tveganja kot projekti, ki jih običajno financirajo javne in zasebne banke ali zasebni partnerji. Vendar pa je treba najti več mehanizmov za financiranje, tudi v okviru javno-zasebnih partnerstev.

Glede Evropskega sklada za strateške naložbe je več ministrov poudarilo, da bodo javno in neodvisno izbiranje projektov ter smotrna merila bistvena za pridobitev zaupanja držav članic in uspešno izvajanje investicijskega načrta v korist prometnih projektov.

Telekomunikacije

Svet PTE (telekomunikacije) je o vmesnem pregledu strategije Evropa 2020 razpravljal na seji 27. novembra 2014 (dok. 16175/14), pri čemer je upošteval objavo letnega pregleda rasti za leto 2015. Predsedstvo je v okviru evropskega semestra za leto 2015 države članice pozvalo, naj dodatne pripombe podajo pisno (dok. 6407/15).

Države članice pozdravljajo proces letnega pregleda rasti ter na splošno podpirajo nadaljevanje strategije Evropa 2020 in evropsko digitalno agendo kot eno od njenih vodilnih pobud. V pričakovanju prihodnje strategije Komisije za enotni digitalni trg države članice pozivajo k večji osredotočenosti na ukrepe za spodbujanje rasti in zaposlovanja z vidika konkurenčnosti.

Delegacije na splošno pozdravljajo večjo prepoznavnost digitalnih politik, tako na ravni EU kot na nacionalni ravni. Obenem se pričakuje, da bo v prihodnji strategiji bolj poudarjen holističen in horizontalen pristop s ciljem doseči digitalno preobrazbo Evrope, ki bi Uniji vrnila vodilno mesto v digitalnem gospodarstvu in ključnih tehnoloških panogah.

Čeprav delegacije ugotavljajo, da je bil v zvezi z več vprašanji digitalne politike dosežen napredek, za kar je nedavni dokaz tudi kazalnik napredka digitalne agende, pa ob tem tudi navajajo, da bi bilo na številnih področjih mogoče storiti še več, bodisi znotraj trenutnih ukrepov v okviru kazalnika napredka digitalne agende bodisi tako, da se ta področja vključijo v strategijo enotnega digitalnega trga kot prednostna:

- spodbujanje zakonodaje, ki zagotavlja digitalno preobrazbo evropskega poslovnega okolja v luči ustvarjanja digitalnega in inovativnega gospodarstva: pri oceni učinka nove ureditve bi bilo treba načelo „privzete digitalnosti“ upoštevati in udejanjati kot načelo horizontalne politike;
- zagotavljanje dostopa in povezljivosti ter spodbujanje izgradnje visokohitrostnih širokopasovnih omrežij, tudi prek naložbenega načrta: s tem v zvezi delegacije ugotavljajo, da cilji iz evropske digitalne agende niso zadostni za uresničitev strategije enotnega digitalnega trga;
- dodatna prizadevanja za dokončanje enotnega digitalnega trga, zlasti z lajšanjem in spodbujanjem elektronskega trgovanja tako, da se odstranijo nepotrebne omejitve in bremena za čezmejno spletno trgovino in storitve in prekine diskriminatorna praksa, kot je geografsko blokiranje. Konkretni ukrepi, ki jih je treba sprejeti, zajemajo pregled regulativnega okvira za elektronske komunikacije in avdiovizualni trg ter posodobitev okvira za avtorske pravice;
- krepitev zaupanja, varnosti, odpornosti in zanesljivosti na področju digitalnih storitev, in zlasti na spletu, ki je ključnega pomena za širjenje uporabe digitalnih storitev za potrošnike, podjetja in javne uprave: napredek je potreben na področju varstva podatkov, zasebnosti in informacijske varnosti;
- več podpornih ukrepov za spodbujanje raziskav in inovacij, računalništva v oblaku in masovnih podatkov: treba je povečati naložbe v raziskave na področju IKT in digitalne inovacije z boljšim spodbujanjem programov financiranja in novega naložbenega načrta;
- da bi privabili vlagatelje v digitalne panoge, je treba zagotoviti večjo regulativno varnost, naložbe v infrastrukturo, zlasti v širokopasovna omrežja in digitalne storitve, ter učinkovito in skladno izvrševanje tako na evropski kot nacionalni ravni, pa tudi odpravo nepotrebne regulativnega bremena;
- razvijanje znanja in spretnosti na digitalnem področju zaradi pomanjkanja znanja in spretnosti, ki je prisotno tako na strani uporabnikov kot na strani ponudnikov, ter z namenom privabljanja mladih v sektor IKT;
- podpiranje zagonskih podjetij/MSP, zlasti z vidika potrebe po zmanjšanju upravnih ovir, pa tudi v smislu dostopa do tveganega kapitala;

- obravnavanje davčnih vprašanj, povezanih z vzpostavitvijo enotnega digitalnega trga;
- zmanjšanje digitalnega razkoraka med državami članicami in znotraj njih;
- spodbujanje bolj digitalnega pristopa k javnim upravam ter nadaljnji razvoj e-uprave, e-javnega naročanja in elektronskega dostopa do javnih storitev, tudi interoperabilnih čezmejnih storitev: treba bi si bilo prizadevati za načelo, v skladu s katerim se informacije od državljanov pridobijo le enkrat.
- razvijanje javno-zasebnih partnerstev za spodbujanje napredka in širjenje dostopa do finančnih sredstev.

Energija

Svet PTE (energija) je 9. decembra 2014 sprejel sklepe o dokončanju notranjega trga z energijo (dok. 16037/14), 5. marca 2015 pa je imel orientacijsko razpravo o energetske infrastrukturi ter njenem razvoju in prednostnih nalogah.

Delegacije so ponovno poudarile, da je treba nujno doseči popolnoma delujoč in medsebojno povezan evropski notranji trg z energijo, da bi zagotovili nemoteno oskrbo z energijo po vsej Evropi ter povečali medsebojno povezanost, s čimer bi bile vse države članice v bližnji prihodnosti priključene na evropska omrežja za plin in električno energijo. Medsebojno povezano in sinhronizirano evropsko energetske omrežje je ključno za zagotavljanje cenovno dostopne, zanesljive in trajnostne energije. Zagotovilo bo tudi več možnosti za naložbe, rast in delovna mesta po vsej Evropski uniji. Izgradnja ustreznih medsebojnih povezav bo zahtevala takojšnjo mobilizacijo prizadevanj na vseh ravneh, da bi tako dosegli skupni cilj, tj. vzpostavitev popolnoma delujočega in medsebojno povezanega evropskega notranjega trga z energijo.

Delegacije so v podporo temu cilju poudarile, da je treba nujno začeti izvajati projekte skupnega interesa, da bi še dodatno okrepili notranji trg z energijo. Bile so tudi mnjenja, da bi bilo treba največjo prednost nameniti zlasti pravočasnemu sprejetju in izvajanju kodeksov električnih in plinskih omrežij po vsej Evropski uniji. Poleg tega so izpostavile tudi izboljšanje zasnove trga, zlasti v sektorju električne energije.

Regionalno povezovanje trgov velja za pomemben instrument pri doseganju dokončne konsolidacije enotnega trga z energijo v Evropski uniji. Regionalno sodelovanje je zato treba še okrepiti, da bi lahko obravnavali širše prednostne naloge politike. Z usklajenim izvajanjem projektov skupnega interesa bi takšno sodelovanje lahko predstavljalo pomemben instrument za doseganje 10-odstotnega cilja na področju elektroenergetskih povezav med državami članicami do leta 2020, ki ga je določil Evropski svet.

Glede na visoko vrednost naložb, nujnih do leta 2020 za izgradnjo potrebne infrastrukture, ki bi ustrezno povezala vse države članice EU, je bilo kot ključni element izpostavljeno nadaljnje izboljšanje naložbenega okolja v sektorju energije. Delegacije so poudarile, da je potrebnih več stroškovno učinkovitih naložb v strateško in pametno infrastrukturo. Ponovno so opozorile na nujnost učinkovitega in doslednega izvajanja in uporabe tretjega energetskega svežnja v vseh državah članicah, da bi v vsej Evropski uniji zagotovili ugodno in tržno naravnano naložbeno okolje, ki bi temeljilo na stabilnem in predvidljivem evropskem pravnem okviru.

Poleg uredbe TEN-E, sprejete leta 2013 skupaj z instrumentom za povezovanje Evrope, ki tvorita stabilen evropski regulativni instrument za določanje projektov skupnega interesa in zagotavljanje njihove pravočasne izvedbe, sta bila omenjena tudi naložbeni načrt za Evropo, ki ga je predlagala Komisija, ter vzpostavitev evropskega sklada za strateške naložbe, ki naj bi znatno izboljšal dostop naložbenih projektov EU do dolgoročnega financiranja. Iz tega instrumenta bi se lahko krili projekti skupnega interesa ali drugi projekti medsebojnih povezav; pospešil in dopolnil bi trenutno strukturo podpore za projekte skupnega interesa in tudi druge projekte. Evropski sklad za strateške naložbe ponuja nove možnosti za komercialno financiranje. S tem v zvezi so delegacije poudarile, kako pomembno je, da se v celoti izkoristijo vsi obstoječi in dodeljeni viri EU ter dodatno izboljša regulativno okolje za naložbe.

Okolje

Svet za okolje je na podlagi informativnega gradiva predsedstva, ki je vsebovalo dve vprašanji (dok. 6143/15), izmenjal mnenja o okolju prijaznejšem evropskem semestru. Ministri so ponovno potrdili, da lahko okoljska politika, okolju prijaznejše gospodarstvo in okolju prijaznejši evropski semester znatno prispevajo k širšim političnim ciljem: spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest.

Menili so, da je čas za napredek in da je treba v celoti izkoristiti sinergije med okoljskimi politikami in politikami drugih področij, in sicer s prepletanjem instrumentov in pobud, kot so okolju prijaznejši fiskalni sistemi, bolj ciljno naravnane naložbe, spodbujanje raziskav in razvoja ter upoštevanje posebnih potreb MSP.

Ministri so bili mnenja, da letni pregled rasti za leto 2015 le v majhni meri priznava vlogo, ki jo imajo okoljski ukrepi, učinkovita raba virov ali zeleno gospodarstvo v širšem kontekstu trajnostnega razvoja ter pri spodbujanju rasti, ustvarjanju delovnih mest in naložbah.

Svet je pozval Komisijo, naj pri pripravi vmesnega pregleda strategije Evropa 2020, ki naj bi ga opravila do konca tega leta, upošteva smernice in jasna sporočila iz sklepov Sveta z dne 28. oktobra 2014, da bi zagotovili vidno okoljsko razsežnost ter popolno sinergijo med okoljsko politiko in drugimi politikami.

Svet je pozdravil priložnosti, ki jih bo ponudil prihodnji predlog Komisije o enotnem digitalnem trgu, pa tudi seznam predsedstva, ki vsebuje primere možnih sinergij med cilji krožnega gospodarstva in prihodnjo strategijo enotnega digitalnega trga z namenom doseganja zelene rasti in ustvarjanja delovnih mest. Ministri so zlasti poudarili pomembnost nekaterih področij, npr. pametna mesta (vključno s pametnim prevozom in razsvetljavo), ravnanje z odpadki, prostorsko načrtovanje ter dostop do okoljskih informacij in njihovo širjenje.

Na koncu želijo ministri ob tej priložnosti izraziti razočaranje, ker je Komisija umaknila sveženj o odpadkih, ter jo pozivajo, naj nemudoma predloži nov in bolj velikopotezen predlog o krožnem gospodarstvu, ki bi moral biti še bolj obsežen in zajeti tudi druga področja, ne le odpadkov.